

INNHold

	Forord	7
	En omtvistet oppfinnelse	9
1	16- OG 1700-TALLET: FORUTSETNINGER OG FORFORMER	15
	«Det pressemessige» før pressen	17
	Et marked tar form	27
	Pressen i kommunikasjonskretsløpet: kongen i Christiania, 1749	41
	Drømmen om den patriotiske offentligheten	65
2	ADRESSER OG MENINGER	93
	Teknologispredning, marked og privilegier	95
	Christiania: Intelligenz-Seddelene, annonsene og debatten	107
	Trondhjem: selskapenes offentlighet	129
	Bergen: borgernes verden	147
	Christiansand: handelens drabanter	175
	Folkeopplysning for landboere	183
3	PRESSE OG NASJON	193
	Nye nyheter og ny offentlighet	195
	Intelligenssedlene i 1814	201
	En frihet til besvær	205
	Pressemakt og klassekamp	249
	Kultur, fornøyelser, norskhet	261
	Provinsialbladenes blomstring	275
4	FRA FABLER TIL FØLJETONGER	305
	Litteraturens pressehistoriske posisjon	307
	Avisene som kameleoner	311
	Forfatternes aviser	327
	Under og over streken	341
5	1850–1880: MOT ET MODERNE GJENNOMBRUDD	361
	Den norske vei	363
	Fra håndverk til industri	379
	... med bilder	391
	Framskrittets paroler	401
	«Man er Presse, man er Statsmagt.»	429
	Illustrasjoner	437
	Om forfatterne	439
	Forfatternes arbeidsfordeling	440
	Litteratur	441
	Noter	451
	Register	467

INNHold

Da partiene fant sine aviser, og pressen erobret publikum 7

1	1880-ÅRENE: PARTIPRESSEN BLIR TIL	13
	I Ibsens tid	15
	Spredningens mønster	25
	Partipressen konsolideres (1920–1940)	37
	Parti og presse – ulike skjebner	57
2	AVISØKONOMI OG EIERSKAP	71
	Vekst og samarbeid	73
	Partipressen som økonomisk system	83
	Krisetid	97
3	AVISENE BLIR INDUSTRIELLE MASSEPRODUKTER	109
	Nye aviser i nytt marked	111
	Settingen mekaniseres	121
	Illustrasjoner i dagspressen	131
	Krigstid og investeringsiver	141
	Mellomkrigstid og flattrykksrotasjoner	147
4	JOURNALISTIKKEN POPULARISERES, SPRÅKET ENDRES	151
	Sjanger og nyhetskonvensjoner	153
	Avisspråk og skrivemåter	175
	Utskild og integrert: nynorsk presse 1880–1945	195
	Samisk pressehistorie 1870–1945	227
5	PROFESJONER, YRKESROLLER OG FAGLIG IDENTITET	243
	Presseforeningene blir til	245
	God presseskikk blir til	277
	Kvinnelige pionerer i pressen	291
6	1905–1945: PRESSEN I DEN STORE VERDEN	303
	Utlandet i norsk presse	305
	Pressen og unionsoppløsningen i 1905	313
	Fra Vestre Moland til Verdun – Første verdenskrig i norske aviser	323
	Ytringsfrihet under press	349
	Pressen under krig og nazisme	359
	Illustrasjoner	413
	Om forfatterne	415
	Forfatternes arbeidsfordeling	417
	Litteratur	419
	Noter	429
	Register	443

INNHold

	Imperiet vakler	7
1	MAI 1945: SYSTEMET GJENREISES	13
	På gata igjen	15
	Partipressen gjenreises	27
	Systemet tømres	45
	Organisasjonene settes på fote	55
	Dugnad for samisk presse	65
2	AVISDØDEN BANKER PÅ	69
	Den enes brød, den annens død	71
	Pressen får statsstøtte	91
	Blyet forsvinner	101
	EF-striden: partipressen for fall	113
	Redaktørplakat og selvjustis	149
3	PRESSEN OG VERDEN	167
	Den store vestvendingen	169
	En råk i isen	193
	Offset – ny teknologi fra USA	207
	Verden utenfor Vesten	219
	Krigsjournalistikk i en global medieverden	237
4	JOURNALISTIKK I UTVIKLING	249
	Referatets død, intervjuets seier	251
	Språk og henvendelsesformer	269
	Hverdagslivets allianser	287
	Den visuelle ekspansjonen	301
	Journalister og typografer i strid om teknikk	317
	Nydannelser på nettet	327
5	NYE PENNER, NYE PERSPEKTIVER	337
	Kvinnenes langsomme inntog	339
	Lokalavisen i vekst	355
	Integrert og allminneleg: nynorsk presse 1945–2009	363
	Samisk presse på hugget	389
6	MOT 2010: IMPERIET VAKLER	401
	Nettet utfordrer	403
	Fra avishus til konsern	421
	Paradigmeskifte i pressefriheten	465
	Epilog: imperiet fra øst til vest, fra nord til sør	491
	Illustrasjoner	499
	Om forfatterne	501
	Forfatternes arbeidsfordeling	503
	Litteratur	505
	Noter	515
	Register	530

INNHOLD

Kva er ei avis?	7
NORSKE AVISER FRA A TIL Å	19
Illustrasjoner	397
Forfatteroversikt	401
Norsk presses historie: finansiering og prosjektstyre	403
Register	405